

Коментар НРА «Рюрік» до Постанови Правління НБУ від 06.12.2014 р. №49 Про заходи щодо діяльності банків та проведення валютних операцій

Правління Національного банку України 06.02.2014 р. затвердило Постанову про заходи щодо діяльності банків та проведення валютних операцій. Постанова набула чинності з 07 лютого 2014 року. Додатково, 28.02.2014 р. набула чинності Постанова НБУ №104 Про внесення змін до Постанови Правління Національного банку України від 06.02.2014 р. №49.

Дія Постанови НБУ №49 (далі – Постанова) спрямована на забезпечення стабільності грошової одиниці України, захист інтересів вкладників та інших кредиторів банків, виходячи із пріоритетності підтримки цінової стабільності в державі, сприяння стабільності банківської системи України, забезпечення розрахунків, у тому числі в зовнішньоекономічній діяльності та пов'язаних з нею операцій.

Згідно з Постановою, частково обмежено купівлю банками іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України за дорученням фізичних осіб – резидентів і нерезидентів з метою переказу за межі України за поточними валютними неторговельними операціями. В такому випадку банк може придбавати в еквіваленті не більше 50 000 грн. на місяць на одну фізичну особу.

Додатково, змінено механізм купівлі іноземної валюти банками за дорученням юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. В цьому випадку банк зобов'язаний попередньо зараховувати кошти в гривнях на окремий аналітичний рахунок балансового рахунку 2900 «Кредиторська заборгованість за операціями з купівлі-продажу іноземної валюти, банківських та дорогоцінних металів для клієнтів банку». Із цього рахунку кошти можуть бути перераховані для купівлі іноземної валюти не раніше шостого операційного дня після дня зарахування гривень на цей рахунок.

Пунктом четвертим Постанови передбачено, що уповноважені банки зобов'язані обмежити видачу (отримання) готівкових коштів в іноземній валюті з поточних та депозитних рахунків клієнтів через каси та банкомати банків у межах до 15 000 грн. на добу на одного клієнта в еквіваленті за офіційним курсом Національного банку України. В той же час, ці обмеження не торкнулися переказів коштів в іноземній валюті, що належать клієнтам.

Постановою також змінено умови дострокового повернення вкладів, залучених в іноземній валюті за всіма типами договорів. Так, при достроковому завершенні договору депозитного вкладу в іноземній валюті, кошти будуть повернуті у національній валюті за курсом, який встановлено банком на день зняття коштів. Тобто, готівкові кошти з такого вкладу будуть видаватися клієнтам виключно в гривневому еквіваленті.

У разі виявлення в діяльності будь-якого уповноваженого банку операцій, що призводять до дестабілізації міжбанківського валютного ринку України, Національний банк України має право обмежити його роботу в Системі підтвердження угод на міжбанківському валютному ринку України Національного банку України. Зокрема, у випадку неодноразового невиконання уповноваженим банком зобов'язань за угодами з купівлі-продажу іноземної валюти, або здійснення уповноваженим банком операцій з торгівлі іноземною валютою, які дають змогу маніпулювати обсягом торгівлі або курсом іноземної валюти та спричиняють суттєве його відхилення від рівня, що мав би сформуватися без такої діяльності.

НБУ підкреслює, що уповноважені банки зобов'язані проводити роз'яснювальну роботу зі своїми клієнтами з метою недопущення дострокового зняття коштів, а також активно проводити стимулюючу роботу із залучення готівки на депозити та пролонгації депозитних договорів.

На думку НРА «Рюрік», прийняття Постанови є суттєвим кроком, спрямованим на стабілізацію валютно-грошового сегменту фінансової системи України, адже існуюча ситуація в значній мірі спричинена ажіотажним попитом населенням на готівкові кошти. Реалізація її положень дозволить контролювати значні коливання ринку, у тому числі, пов'язані із зростанням попиту на готівкові кошти, при цьому не обмежуючи оплату послуг з лікування та навчання за кордоном; перевезення хворих; переказів, що здійснюються в разі зміни країни проживання; переказів, пов'язаних з оплатою праці нерезидентів в Україні.

В той же час, реалізація обмежень валютних розрахунків спричиняє тиск, зокрема, на українських імпортерів, що призведе до зростання ризику невиконання контрактів із закордонними партнерами. Додатково, до підвищення імпортерами цін на товари на внутрішньому ринку може призвести збільшення терміну, необхідного для придбання валюти, адже за цей період можливе зростання курсу валюти і зарезервованих для її придбання коштів буде вже недостатньо для виконання зобов'язань перед закордонними контрагентами в повному обсязі.

Важливо зауважити, що дія Постанови є тимчасовою і спрямована на відновлення стабільності банківської системи країни, забезпечення проведення банківських операцій і розрахунків.

Аналітичний департамент НРА «Рюрік» буде відслідковувати реалізацію положень Постанови про заходи щодо діяльності банків та проведення валютних операцій, а також їх вплив на діяльність банківської системи України.

РЕЗЮМЕ

Правління Національного банку України 06.02.2014 р. затвердило Постанову про заходи щодо діяльності банків та проведення валютних операцій. Постанова набула чинності з 07 лютого 2014 року.

Згідно з Постановою, обмежено купівлю банками іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України за дорученням фізичних осіб – резидентів і нерезидентів з метою переказу за межі України за поточними валютними неторговельними операціями. В такому випадку банк може придбавати в еквіваленті не більше 50 000 грн. на місяць на одну фізичну особу.

Уповноважені банки зобов'язані обмежити видачу (отримання) готівкових коштів в іноземній валюті з поточних та депозитних рахунків клієнтів через каси та банкомати банків у межах до 15 000 грн. на добу на одного клієнта в еквіваленті за офіційним курсом Національного банку України. В той же час, ці обмеження не торкнулися переказів коштів в іноземній валюті, що належать клієнтам.

При достроковому завершенні договору депозитного вкладу в іноземній валюті, кошти будуть повернуті у національній валюті за курсом, який встановлено банком на день зняття коштів. Тобто, готівкові кошти з такого вкладу будуть видаватися клієнтам виключно в гривневому еквіваленті.

У разі виявлення в діяльності будь-якого уповноваженого банку операцій, що призводять до дестабілізації міжбанківського валютного ринку України, Національний банк України має право обмежити його роботу в Системі підтвердження угод на міжбанківському валютному ринку України Національного банку України.

Дія Постанови є тимчасовою і спрямована на відновлення стабільності банківської системи країни, забезпеченню своєчасності проведення банківських операцій і розрахунків, включаючи пов'язані із зовнішньоекономічними контрактами.

Відповідальний за випуск:

Директор з розвитку НРА «Рюрік»,
к.е.н. Долінський Леонід Борисович,
тел. (044) 383-04-76

Відповідальний аналітик:

Молодший фінансовий аналітик
Ярош Станіслава Сергіївна,
тел. (044) 484-00-53, вн.109